Brassó 1894. X. évfolyam — 41-ik szám. — Csütörtök, április 5.

Hirmentesen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 6 frt — kr
Félévre . . 3 „ — „
Negyedévre . . 1 „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 4 kr. s kapható a kiadóhivatalban a Gross Gusztáv lottókollektorsjában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésekkel kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttér: közlemény sora 10 kr

Hirdetések és nyiltterek díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő: Dr. Weisz Ignácz ügyvéd.

Szerkesztőségi iroda: Brassó,Ló-piacz 10. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak

Felelős szerkesztő: Dr. Fischer Ákos ügyvéd.

Jókai Kossuthról.

Jókai Mór beszéde Kossuth Lajos ravatalánál:

„Révpaithoz ért a gálya, — világkörutat járt kormányosával s megtértében egy uj világot lelt maga előtt az ó világ helyén. A régi tölgyerdő táján csak egyes, vihartépte törzsek állanak még. Kilencz lustrum mult el azóta . . . . Ledult a többi! . . . De a kidlüt erdő helyén egy uj pálmagaszt emelkedett fel azóta. Az egyiviaú korbó megtört alakok, megöszült fejek fogadják a visszatérőt; de körülöttük egy uj nemzedék támadt; szeretetben öseihez hasonló, de munkában erősebb, ismeretekben tudósabb azoknál . . .

. . . Ha látná a visszatérő e szép uj világot, lelkének a földi megbicsülést kellene érezniе . . .

De vajjon nem látja-e?

Minekünk, a kik hiszünk a lélek halhatatlanságában, hinünk kell azt, hogy Kossuth hamvaivaal együtt a lelket is elhoztuk Magyarországba. A lélek nem hagyja el azokat, a kiket szeret s ő neki annyi szeretni valója van itten!

. . . Légy üdvöz, hazádba visszatérő lélek! — Hozzád beszélünk, mid n hamvaid előtt állunk!

Te meghallod nemcsak azt, a mit hozzád szólunk, hanem azt is, a mit érzünk.

Te meglátod nemcsak azt a réprengert, melyben koporsód tova tűzik, ha ennek a szivekbe is belatsz!

És látod ott, hogy a hála engyszerhetlen a magyar nép szivében azon nagy történelmi alak iránt, ki a magyarban jobbágyot, a bibliai Lázárnak ezt a képmását, szolgai sorsából felemelted s az Isten áldásával tetézett asztalhoz ültetted, egy sorba a gazdagokkal és nemesekkel; — ki az emberi és honpolgári jogokat kiterjesztetted a Szent-István birodalmának minden lakójára, nem válogatva nemzetiségben és hitvallásban; — ki a honfoglaltatás és honvédelem terhét, az adóztatást és ügyvertseket megkönnyitéd a „nisemo plebs" vállán s közös kötelességül osztad fel e haza minden lakójára; a jogegyenlőség által a magyar nép nibiójából magyar nemzetet alkottál és szilárd alapjár vetéd meg a mai Magyarországnak.

És látod a rajongó kegyeletet, melyet emlékezet iránt tanusit ország-zerte a szellemvilág minden szépsége, ki neked köszöni, hogy a parlamentben és a sajtóban a szabad gondolat nyilatkozhatik. A tetszhalott bányózó, az alvó eszmét te költéd fel a sirból!

Látod, hogy Magyarország Erdélyivel, sok százados különállás után egy egységes országgá tömörült, a hogy te ös-zekötéd.

Látod Magyarország fővárosát olyanná emelkedni, a mi-yenné te tervezéd.

És látod, hogy a szabadelvű szellem „Mélypnek te voltál zászlóvivője, nemzetünknek minden intézményében diadalát ü.i.

És látod a varázst, melyet még alvó boroidban is e nemzetre gyakorolsz

Hazatérted diadalut,a a békének, a kiengesztelődésnek.

Koporsódnál találkozik az egész nemzet: régi ellenfelek kezet nyujtanak előtte egymásnak; vitatkozó testvérek feltalálják ravatalodnál a közös édes anyát, a hazát, a ki örökösé lesz annak a szeretetnek, melyet te, ki csak helyett gyűjtél magadnak egy mesehosszu életen át.

Egy mondás felöled elég egy tengert lecsillapitani: „ne háborogj! Kossuth Lajos alszik". . . A tenger elpihen.

Egy szózat elég a harczot megszüntetni: „ne tépjétek egymás zászóit! ne vágjatok egymáson sebeket! az Kossuth lelkének fáj . . ." s a küzdelem elmúlik.

Ez a te bűvös szemlődeled betakar minden belviszályt.

Minden könycsepp, mely érted kihull, egy balzsamcsepp, mely sebeket begyógyit.

— — — — — — — —

Ott, mennyi beszélni valónk volna egymással, ha e könyeket elsirtuk. Elmondanánk egymásnak, hogyan törekedtünk ingyenvett élvek alatt a romba dőlt mindenszeret ujra visszateremteni.

Hogy hirdetéd te kilencz lustrumon át Magyarhon létjogát az ó- és uj világnak, minden müvelt nemzet nyelvén, azzal az ekezsódással, a minő nem lesz többet a földön és azzal az irótollal, a melynek erejét magyar iró nem hirta soha. S a mely irótoll képezte puritán eleted, fogetlen állásod egyetlen biztositékát, oly késő életkorig, minőt a gondviselés ritka valasztottainak enged s a kinek enged, nyugodoma és megijhenésre rendel. Neked az élet nem adott nyugodalmat. Utolsó erőd is az ideál harczában fogyasztád, a szabadelvűség védelmében. Ott estél el a csatatéren, szemközt fordulva a halál angyalával.

Mi pedig elmondanánk neked, minő közöleteink voltak e hosszu idő alatt, hogy vérezünk és könyeztünk, dolgoztunk és áldoztunk azért, hogy egy szabad hazát, egy erős magyar nemzetet megalkosunk, — mely ime él és virul, hivatását teljesíti a népek versenyében s most már csak békés alkotásra van hivatva s hős erejét csak küllelenség elleni védelemre összesiti.

— — — — — — — —

De most már nálamnál nagyobbak beszélnek veled. Ott fog állani örök nyugalmad vártája, Deák és Batthyány sircsarnokai mellett. — Minő trumvirátus, — Minő találkozása a nagy szellemeknek!

Te czipruslombot küldél Deák ravatalára s ez a czipruság találkozott azzal a babérkoszorúval, melyet Magyarország legszentebb elő nálukja tett le a koporsóra. E két szimbolum találkozva a megszentelt helyen, volt az eszmék, a mely idők expiaciója.

Áldottak legyenek e hamvak, melyek az expiációt hazatértükkel betejeztek áldottak a vér- és könyáztatta haza földjében! Sohse ne nyugtalanítsa álmaikat belviszály dobogása, bakors földrengése! soha!

Áldottak legyenek az apához méltó fiuk, kik a drága hamvakat hazájukak átadták, hogy ez az eréklye, mint az Izsák Kaaba köve, ne a tavol külföldon legyen megőrizve, hanem az ország szivében: hogy a ki hozzá zarándokol, ne az idegen sivatagon, de a hazán vándoljon végig s fejét a haza szivére hajtsa le.

De áldott legyen a testvérlélek is, ki e hosszu küzdelmes élet szenvedésit önfeláldozó ápolással megenyhitette. És áldottak azok a lamvak, akiknek a nagy lélek kedvesét életében elsiratta.

Te magaddal vittad mindezokat a kik szived vérétűcz tartoziak — midőn nem volt haza: — most ime visszahoztad őket magaddal, élve vagy porakban, — a midőn van haza. Házájuk lesz nekik e hon bizonynyal.

— — — — — — — —

Lehetnek — fajtalom, vannak, akik a magyar nemzetnek ez általános kegyeletét, bizonyára bennünket nem ismerve, balra magyarázzák. De hát lehetnénc bizni egy nemzet felkiváltetben, mely el tudná tagadni igaz fajtalmát, mely ellenjelenté hálájár az iránt, a kinek tartozik vele?

A hála és a hűség két ikertestvérek.

A mely nemzet fiait igy tudja tisztelni, az atyát is tisztelt.

A mely nemzet alkotmányát kész védeni, az alkotmányának oszlopait is megvédi

A mely nemzet halottait meg tudja ünnepelni, az a nemzet tudja az eloket is felmagasztalni, az osztja a hálhatatlanságot és a dicsőséget.

Ugyanazon kardoknak egyik lapjára ez volt vésve: „Pro libertate", — a másikra: „Moriamur pro patria et rege nostro!" — s a mit e kardok ée a történelem táblaira fölirt, az mind diesőség volt. — Ezután is az lesz.

Ez a gyász, mely a hazatérő hamvakat fogadja, a nemzet dicsteljes pompája.

E mélységes gyász éjszakájából fog telvirrandni hazánknak legszebb hajnala.

Én meg nem tudok megválni e ravatalról.

Borongó lélkem még egyszer visszatekint a multba

Látom a nagy alakot akkor, a mikor legfényesebb volt. Avon az órákké emlékezetes julusi ülésén az 1848-iki képviselőházban, a melyen Kossuth felhivta a törvényhozést hogy mentse meg a hazát a mig az meg lesz mentve, szüntessen meg önkeletlen minden viszálykodást

Most is lelkemben zugnak Kossuth Lajos soha el nem feledjh tő végszavai e nagy jelenetben.

„Ha van e hazában még sajgó kebel, mely orvoslásra vár, ha van kiránsag, mely kielégitésre vár: szenvedjen még egy kissé e sajgó kebel s várjon még egy kissé e kivánság: ne függesszük fel ezektől, hogy a hazát megmentsük!"

És látom e szavakra az egész törvényhozó testet, mint egyetlen embert felállani és hallom rádörgni: „Megadjuk!"

„Áldunk vért és vagyont a hazáért és elmémtjuk a fájdalmainkat!"

Magyarok!

Halljátok meg egyszer Kossuth czen örök szavait! S legyetek oly nagyok, mint akkor voltatok! Legyetek szeretőgozza azután e ravatal Kossuthnak akkori mondását:

„Lebonnak a nemzet nagysága előtt!"

. . Vezess bennünket most, te hattatlanban is óriás, e nemzeti nagyság felé.

Az örök hazában birdessék nevednek emlézet a késő századok!

Kossuth Lajos temetése.

A nemzeti muzeumba, a gyász-czertartás szinhelyére már kora reggel valósagos népvándorlás indult.

Reggel nét órakor foglalta el helyét a rendezőség, a muzeumban. Kinn tüzoltók és önkéntes rendezők, bent a terben és a lépcsőcsarnokban a magyar atlétikai klub tagjai tartottak fenn a rendet.

A muzeum dicsőmárkoháu, hol a szertartás lefolyt, szamjag kevesen juthatnak be, mert a hely nem volt elég a megjelentek befogadására.

A ravatal teljes diszben pompázott.

Fent a mennyezeten villamos lámpák égtek, alul nyolcz sor gyertya világitott. A koporsó négy szálon egyetemi ifjak kivont kardal, diszmagyarban álltak őrséget, két oldalt pedig czer 48-as honvédek, a kik Czeczy Ignácz honvédezredes és menetelkhszi parancsnok vezetése alatt vonultak ki.

A ravatal körül és a lépcsőcsarnokban gyülekezett a notabilitások, közöttünk kitüntetéssel, a kik közül igen sokan diszmagyarban jöttek meg. A képviselőház vagy 300 tag által volt képviselve.

A gyászolo osalád kevéssel tiz óra előtt jelent meg. Rutkaynné Kossuth Lujza tegnap

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

előtt óta gyöngélkedik a orvori kezelés alatt áll, ezért nem jelenhetett meg a temetésen.

A családtagok közül ott voltak: Kossuth Ferenc, Kossuth Lajos Tivadar, Ambrozovics Béla min. tanácsos és neje Meszlényi Ilona, Ambrozovics Dezső és Lajos, Meszlényi Lajos orsz. képviselő és neje, továbbá dr. Basso-Armoux arvos, Dr Gerendi Attila és Antonia, Comendatore Licina és Giorgio, Kossuth hű apolója. A csalad közvetlenül a koporsó lábánál foglalt állást s körülötte sorakoztak a férendek, képviselők és a fóváros képviselői.

A mint a gyászoló család az előcsarnokba bevonult, megkezdődött a gyászszertartás, A budai dalárda, mely a lépcsőházban foglalt helyet, Kölcsey Hymnusát énekelte Selley Gyula karnagy vezetése alatt.

Ezután következett az egyházi szertartás melyet Sárkány Sámuel ev. püspök végzett, a kinek oldalán mint segédkező papok megjelentek: Bochkó Dániel budapesti főesperes, Török József postmegyei főesperes, Horváth Sándor, Schranz János és Scholtz Gusztáv budapesti lelkészek, Lauko Károly, dr Meiczer alesperes, Jozsovits Pál, Moravcsik, Rafael, Dubovszky Nándor, Sántha Károly, Szilard János és Dombronyszky Gyula pestmegyei ev. lelkészek.

Sárkány püspök egyházi diszöltönyben közvetlenül a csalad előtt állva, előbb imát majd beszédet mondott és végre beszentelte a koporsót.

A püspök következőképen végzete beszédét:

„Meghalt! A vázló, melyet lennen bordozott, kihullott elhidegült kezéből, mint ember ala volt vetve O is a halandóság törvényeinek.

De fenkölt szelleme nincsen lezárva a koporsó födele alatt, — örök élete van az Ő nagy lelkének a itt valóságnak meg rajta is az Üdvözítő szavai: „Én vagyok a feltámadás és az élet, a ki hiszen én bennem, ha meghal is él.“ Kossuth hivő tagja volt keresztény egyházának, hiven vallotta a protestantizmus hitelvét, résztvett, mig országos gondjai engedték egyháza, ügyeinek intézésében, hossza évtizedeken át felügyelője volt a sámsonhází ev. egyháznak s távoltól is mégen érdeklődött egyháznak ügyei és sorsa iránt.

Legyen áldott emléke annak egyházban is, mely öt büszkén vallotta magának.

Most pedig egyházam szertartásához bepest megadom a drága hamvakat és beszentelem az Atyának, a Fiának és Szentléleknek nevében.

Által adom azokat az irgalom Istenének atyai gondviselésébe. Az Ő örök ége szemei virrasszanak porladozó teteme felett, miglen megszólal a feltámadás harsonája és megzendül az Úr hivogató szava: „Jör, hü szolgám, ki hü voltál, nagyra bízlak ezután, menj be a Te Uradnak örömébe.“

Lajos orsz. képviselő lélek, menj fel az örökkévalóság fényes hajlékába s osmán a magasból tekinte le aldó szeretettel gyászoborult nemzetedre, mikor az emelt fiaid és vezetőid az ő legnemesb istenének trónja előtt könyörgve kérd a népek és nemzetek sorsát intéző hatalmas Istent, hogy áraszsza reánk a béke és egyetértés áldását s a miért milliók szive feldobog: tegye a magyarok hazáját nagygyá, szilárdká és boldogga — Amen.“

A püspök ezután égre emelt közzel megáldotta és beszenteltre a koporsót. A Kossuth-testvérek melegen kezet fogtak a püspökkel.

Erre Jókai Mór, a ki fekete diszmagyarban jelent meg, mondotta el beszédét, melyet lapunk élén közlünk.

Jókai Mór beszéde, melyet a koszorus kötő mely órásnál mondott el, — nagy benyomást tett és sokakat könnyekre indított. Könnyeztek a Kossuth testvérek is, a kik a beszéd után kétszer megölelték és megcsókolták Jókai Mórt.

Ezután Gerlóczy Károly h. polgármester mondott beszédet, melyből idézzük a következő gyönyörű passzusokat:

„Te elkötöztél nagy lélek, ki a tulvilágon is az édes hazát szereted, kizonyara belátsz szivünk redőibe és azt is megérzed, mint remeg meg hamvadt hazádért éra a drága tetber alatt a nagy tulsym kizött e föld és mindhalad a jajkiáltast, melytől megrendül vogy, halom, a déliabba róna, a fenyvesek csoportozva bérez és a zugó erdő, mert mindezekbe be van irva nagy neved.

Mi voltál te nekünk? E kérdésre némileg csak ugy tudnánk felelni, ha Magyarország téleszázados történetét elbeszélnők.

Mondjam-e, hogy a magyar nép Mózese voltál, ki nemcsak megmutattad az igéret feldjét, hanem be is vivéd oda népedet.

Mondjam-e, hogy a demokráciának vallott múltosi bajnoka és a nyugati müveltség utján haladni vágyó nemzet fényesillaga.

Mondjam-e helyen, melyre eladsugarai estek okoltatnunk élettünk hajadhasadásnak, a hol előszór sarjadozott a néptanadalag faja, és hol Petőfinek és annyi elkötöztett nagyjainak szellemének szárnyalobogását véljük e piltanatban érezhetni, mondjam-e e helyen, hogy a néptanadalag fajának te voltal legnagyobb, leghivebb ápoló kertésze.

Megemlítsem-e, hogy alkotásid alatt a szabadságot, testvériséget és egyenlőséget uralo alkotmányos országnak polgárai lettünk?

Említsem-e nagy jelleméret és lángelméd, melynek alig volt más gondolatja a haza baján kivül; vessem-e tekintetemet sivatvedre, melynek minden löktetése a hazáé volt, vázoljam-e az esmék golgothiján kiáltott szenvedéseidet, a hazádnak való tanyétek, az ördögkört választott számüzetésének 45 évig tartó fájdalmait?“

„Egykor leborultál te a nemzet nagysága előtt, most e nemzet és annak kebelében a fóváros borul le tetemeid előtt.

Egykor Deák Ferencznek, a haza bölcsének halála alkalmából azt izenéd, hogy „ne sirjatok ha meghaltok“, de most ezt a te halmas szavad sem tudja magaszkalyozni! Nézz le ránk, ki inmár az istenülés perczében vagy és látni fogod, hogy a legőszintebb szeretet könnyeit hullatjuk.

Szöt Magyarország Mekk'ája lesz és ha letöltöttel veszély fenyegeti, ha netán a kétségbeesés démona szállja meg lelkünket, oda zarándokolunk sirodhoz. Uj erőt poratidol fogunk meritení.

A ravatalodat elhalmozó virágok elhervadnak, s az régi göröngyei raborulnak hamvaidra, melynek szemfedele egy nemzet bánata. Hamvaidat meg tulvilagi erő sem vásztbatja el szivünktől.

Elni fog emléked első sorban a fóváros szivében, melynek terüiete fogadja be a te és az alialad rajongásig szeretett honfitársaidnak tetemeit.

Most, drága halottunk, fóváros unk nevében bocsut kellene vennem tőled, de ezt nem tehetem, mert lelkünk hamvaidnak birtokába vétele után elválhatatlan lesz tőled.

Csak áldást mondok hamvaidra, kérve a magyarok istenét, hogy tegye oly boldoggá a hazát, mint milyennek te óhajtad.

Mert még nekel virulnod kell, oh hon Bagyogva hirben, büszkén, szabadon.“

E beszéd végeztével a budai dalárda a Szózatot énekelte. Az egész szertartás éppen egy órára tartott. Idő szerint leborultak a koszorukat, a melyek buz kocsit töltötek meg.

A koporsó előtt Vasváry Kovács József, az ősz nemzeti funerator vitte a kereszt alaku fejfát, melynek ez a feliirás:

„Kossuth Lajos 1802—1894. Áldás, béke hamvaira.“

A fejfára a nagy halott fiainak pompás koszoruja volt akasztva, melynek feliirata:

„Vigasztalhatatlan fiai, Ferenc és Lajos Tivadar.“

A koszoru két szalagját két diszmagyarban öltözött egyetemi polgár vitte.

Jó fél órába került, mig a menet elrendezkedett s folytonos harangszóga közepette elindult.

A Szózat hangjainál hozták ki Kossuth Lajos koporsóját, a melyet a közönség konyvesre szemlélt.

A koporsó betoltak a diszes nyolcfogatu, fényglaskával ellátott hintóra, melyet mind a két oldalon diszruhas egyetemi hallgatók vettek körül kivont szablyával.

A koporsó két oldalán az országgyűlési képviselők, illetőleg a fóváros törvényhatósága tagjai foglaltak helyet s vitték a halottas kocsiról lelógó szalagokat.

A menet egy fertály 12 órakor indult meg s a muzeum-kertnek a felső kapujan kanyarodott ki a muzeum-körutra. A belathatlan menetet rendfentartó kocsuk nyitottak meg, a kiket a koszorukat vivő diszkocsik követtek, közöttük lovasokkal

A kocsikat követtek a 48 as honvédek, utánok vitték a fóváros fátyollal bevont diszszékjét, mely mögött a fóváros tisztviselői és hivatalnoki kara haladtak.

Ezek mögött vitték a sirkeresztet, oldalt lámpahordókkal s két diszőrrel, majd pedig a két Kossuth-fiu koszorujat.

Ezután következett a nagy halottat vivő diszhintó, a mely mögött közvetlenül Kossuth Ferencz és Lajos Tivadar, valamint Meszlényi Lajos, Ambrozovics Béla és neje haladtak, a kik azonban rövid idő multva gyaszhintóba szálltak, a koporsó mögött a nemzeti szinháztól a Kossuth fiuk s Meszlényi Lajos haladtak.

A csalad tagjai mögött mentek a képviselőház tagjai, majd pedig a fóváros törvényhatósága, valamint Monok és Tallya zempléniármegyei községek küldöttsége, az erdélyi magyar kozmüvelődési egyesület küldöttsége jukat alatt. A menet lassan mozoghatott odább mivel a kort leirhatlan módon meg volt tömve közönséggel.

A muzeum köruton, valamint a Kálvinterem voltak felállitva a többi küldöttségek, melyek sorát Pestvármegye küldöttsége nyitotta meg tobb diszbe öltözött huszárral. A mint a menet a muzeum-kertből kikanyarodott, a köruton elhelyezkedett küldöttségek hozzácsatlakoztak s igy lassan megindultak. A menet belathatlan hosszuságu volt a elvonulása több mint félórát vett igénybe

A mint a menet a muzeumtól elvonult, a közönség a már nem örzött muzeum-kertbe tódult s nagy buzakolommal szedte össze a Kossuth koszorujtol elhullatott levelekat.

Valamivel 11 óra előtt kürtszó hangja reszkettett át a levegőn, a tömeg hullámzása megszünt, a szó a torokban akadt, a tömeg levette fövegét s pár pillanat multva megindult a szomoru menet, lassan, méltóságosan, oldal a diszbe öltözött lovasrendőrök után tizennyolcz zsufolásig megrakott kocsi koszoru.

A nagy közönség néma és nyugodt maradt, a szemek tekinteto odatapadt a sárgás koporsóra, s egy könyesepp gördült végig a halvány arczokon.

Fel tizenkettő előtt ért a menet az Andrássy ut torkolatához. A remek avenue feledhetetlen képet nyujtott. Minden házon zászló, minden erkélyen drapéria.

Itt-ott hatalmas nemzeti lobogó lengetőd, kétoldalt áttetsző, szép gyászfátyollal takarva. Az ablakokat talpig feketebe öltözött nők töltik meg, a melyeken szintén mindenfélé gyászruhás közönség foglal helyet.

Lenn az ut két oldalán ezer meg ezer ember képez sűrű szegélyt. A fekete tömeg nyugodtan áll és türelemmel várja a menetet. Székekből, lóczákból, deszkaládákból hamarosan tribunoeket alkot a fóváros elelmesége, a melyeket egy pillanat alatt ellep a látni vágyó közönség.

Jótornán alig kezdett kiviláogosodni s a márla száz sárma gyülekezett az emberek az oktogon téren. Nyolcz órakor az annyian voltak a téren, hogy a polgárőrségnek a rend fentartásahoz kellett kezdenie, a mi — őszinte örömukre — szépen sikerült. Nem győzzük azonban elöggé dicsérni a közönséget is, mely maga is egész erejével azon volt, hogy a rend sehol meg ne zavartassék s az utak mindenütt szabadon maradjanak.

A Teréz-körutnak az oktogon-körtől a király-utczáig terjedő részét szintén nagy és szép számu közönség lepte el, mely példás rendben állott a körut mindkét oldalán. A rendezőség itt is igen szépen tete ki magaért, mert a legcsekélyebb rendzavarás sem fordult elő. Impozáns látvanyt nyujtottak e helyen Samassa egri érsek és Batthyány Géza gróf gyönyörben feldiszitett palotai. A polgárőrség itt is, mint az Andrássy-uton és oktogon-téren a gyalog-járdák mellett fogalt állást s igyekezett az utat a közeledő menetnek, illetőleg küldöttségeknek szabadon fenntartani. Fél 10 óra tájban meg is érkezett az első küldöttség; a Maros-Vásárhely városának küldöttsége.

A második küldöttség, a mely a Teréz-körutra érkezett, a czegléd küldöttsége volt 6 zászlóval 200 nő és 1500 férfivel. A küldöttség egy kis lada fóldet is hozott magával a czegledi templom előtti térről, ahol Kossuth 1848 ban beszédet tartott.

A legimpozánsabb helyek egyike az Erzsébetkörut volt. Temérdek ember a gyaloljárokon s a tribünökön, a kik a legutolsó perczig a legpéldásabb rendben voltak. Mondhatni, hogy ember ember hátán tolongott s mégis sehol nem volt logkisebb zavar sem. Különösen a tribünök — számszerint három haladása tribün — nyujtottak a legimpozánsabb látványt, a melyeken temérdelen ember foglalt helyet. Itt sem hiányoztak a rögtönzött tribünök, de nemcsak ezeken, hanem a fakra is kusztak emberek, csakhogy láthassanak mindent. A polgárőrség e helyen is derekasan felelt meg nehéz feladatának, mert rendbontás sehol sem fordult elő. A gyönyörűen diszitett hazai abiakaiból ezer meg ezer fej kandikált ki, kik meganyjan bámulva néztek azt az impozáns látvanyt, melyet az Erzsébet-körut nyujtott.

Az első küldöttség, mely ideérkezett, a budapesti függetlenségi kör küldöttsége volt, Fehér Károly és Lehotai Árpád vezetése alatt. Egyike volt a legnépesebb és legszebb küldöttségeknek, melynek tagjai közt oft láttunk 2216 méj gyaszba öltözött nőt is. Közvetlenül a küldöttség előtt tíz lovasrendőr haladt Molnár Arthur rendőrfőtanácsos vezetése alatt. A czegledicke után következtek a többi küldöttségek, melyeket a rendezőség az Erzsébet-körut mindkét oldalán helyezett el.

Mikor déli harommegyed tizenkettő felé a gyászmenet az Erzsébet-körutra ért, a legpéldásabb rend uralkodott az egész köruton. Sehol semmi zavar. Mikor pedig a menet már közeledett a körut, vége, a kerepesi-ut felé, hozzácsatlakozott a menet elejéhez a magyar nők ezerötszáz tagu küldöttsége két hatalmas fekete lobogóval, melynek szalagjai Asboth Ilona vitte.

A kerepesi uton oly mozgalmas élet uralkodott, melyet egy szerben szavakkal jellemni szinte lehetetlen. Az ember szeme kifáradt annak a tarka-barka képnek látfára, mely az Erzsébet-körutról kezdve, a koponti pályaudvarig végig terült. Ezen a hosszu uton ember ember hátan szorongott már a kora reggeli órákban, várva, mig a menet arra elhaladt.

A járdákon hamarosan tribünöket rögtönöztek. Székeket, asztalokat hordtak össze a ezekre álloltak fel a nézők; s voltak egyesek, kik a háztetőkon ülek s onnan néztek nagy gyönyörűséggel azt az isteni látvanyt, melyi labaknál volt.

A szibongas és zajongás hirtelen elnémult, mikor pont 12 óra 20 perczkor a gyaszmenet előtt nyargaló rendőrök alakjai tüntek fel, élükön Molnár Arthur felügyelővel.

A menet mindkét oldalan mozgó kordont hoztak az egyetemi polgarok. A közönség kalaplevéve, halotos csendben varta a menet elvonulaát. Csak mikor a küldöttségek után a husz koszoru kocsi következett, tört ki a közönségből a csodálkozás moraja.

Megbato jelenet volt, mikor a közönség a czegledi és monoki küldöttségeket üdvözölte. Nem eljénzéssel, hanem csak kendőket, kalapokat lobogtattak feléjük; s a küldöttségek meghatottan viszonozták ezt a néma egyeiet-üdvözlést.

A menetnek a kerepesi-uton több izben meg is kellett alinia, mert az összetartozó küldöttségek eszakadtak egymástól. A koporsot vivő gyaszkocsi már rég befordult a temető kapujan, mikor a küldöttségek meg mindig közönlöttek az Erzsébet körutról. Harommegyed egy óra volt már, mikor végre az utolsó küldöttség is elérkezett a koponti pályaudvarhoz. Ekkor tobb oszpuszáczió visszafordult s a városnak tartott, mivel a temetőbe csak a tulajdonképeni gyaszkocsurunk volt szabad belépni.

Már a menetet jóval megelőzve, előkelő gyaszkoszonsig gyült egybe a temetőben. Ott látunk Károly György grófot, ki Batthyány Géza karján jelent meg. Egy óra elmult, mikor a város gyaszfátyollal bevont zászlója feltünt a sirbantok közt.

A Kossuth-fiuk mindenek előtt Károly György grófnőhöz siettek s melegkezszorítással köszönték meg, hogy eljött a végtisztességre. — Ezután a csalad többi tagjaival együtt a sir jobb oldalára álloltak.

Péchy Tamas beszéde a 48-as honvédek nevében a következő:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

„A fájdalom és a hála könyeivel szemben ben állunk mi 1848-49 es honvédek itt ravataloznál.

Egy felszázad múlt el azóta, mióta te szóval és tettel hirdetted azokat a nagy elveket, melyeket az 1848-ik törvényhozás alkotmánynunk alapjául törvénykönyvünkbe iktatott.

Minket, akiknek ifjaikat szolitott a haza szokovak védelmére és mi lelkesedésel sorakoztunk Magyarországz ászlói alá.

Negyvenöt éve, hogy a kard kettő fórt kezünkben a mi hazánk romjain végbuocut vettünk felül!

Némelyiknek közülünk sok ezrek közül és kortársaink millioi közül a hazának tett szolgálatokért juthat egy-egy babérlevél — Téged egész babérkoszorúval illet.

Lelkeink bajtársain, az 1848—49-es honvédek nevében kegyeletünk adóját én is, igaz hazafi. sirodra.

Téged tanultunk hazafiságot, önfeláldozást, ernyedetlen munkásságot, türést, szenvedést.

Ha az általad hirdetett nagy elveken, melyek az 1848-iki törvényekben vannak iektelve, velünk virolni fog alkotmányos magyar hazánk — honnyt lesz — és legyen is neked a föld

Isten veled!"

A függetlenségi a 48 as part nevében Justh Gyula szónokolt.

Horánszky Nándor, a nemzeti párt elnöke, a nemzeti párt nevében beszélt.

Bottik József az ifjúság nevében tartott megindító beszusztatót.

Végül pedig pedig Herman Ottó szólt a függetlenségi párt nevében:

„Kevés perc csupán, és mind az, a mi a legdicsőbb magyar férfiun halandó volt, visszaszáll a magyar földbe, édesanyánk mélébe.

Kossuth Lajost keblére öleli az ő hazája a melyet ő oly hiven szeretett mint senki más a melyért ő ugy dolgozott, ugy küzdött és ugy szenvedett, mint senki más.

Ő tette szabadlá e földet; ő tórte össze a jobbágy rabságát, az szolgából ember, a szabad emberből a hon polgára lett.

Ő bocsatotta a gondolatot szárnya szabadjára, a felszabadított ember diszére és szolgálatára.

Ő szentelte fel a munkát, hogy az iszteiteo s a köz javara áldás legyen.

Ő az ő nemes lázától ízes szózata rázta fel a nemzetet százados testgyötödéséb. Lángoló ihlete szülte az eszmét, mutatta fel a végczélt, az egymast kövétő nemzedékek utját a messze jövőkbe.

Ő foglalta össze Mohács oldott kévéjét. Az egyetemes magyar nemzet az az alap, a melyre ő és fejlődik az ő alkotása. Ő adta meg az örnendeklésés jogaban a népnek az ős illető fonságét.

És mindezeken tul a legdicsőb — vajjon mi az?

A midőn a fél vilag megrázkódott s az óra elkövetkezett, az ő szózatára támadt fel a nemzet, az ő hivo szavára támadtak a semmiből a dieső szerveinkk, a ki tarsak, a hadverő szervek és vezérek, kik megviviak a népszabadság legtöngesebb csatait, hirü adva a vilagnak:

„Él magyar, áll Buda még!"

Egy alkotta meg az ő langieoke a nemzet legdicsőb eposzát, ösztönt adva benne kesö nemzedékek lelkesedésének és nemes szenvedélyének, a melyek nékünk nincsen nemzet illő!

Elég!

Magyar népad hálája, szeretete mindezért örök; mindörökre kihangzik a gaiambász par szavából, kinek Id. „Kossuth apám" volta és az maradsz mindörökre.

Es fölé pitnaod 7 A számkivetés, a hontalanság minden keserve, egy koresosulo nemzedék hálatlansága volt!

Dicsö vezér! Negy volt az eltod, nagy volt hálával és nagyok azokat tanuléspai.

Te visszatértél néman, csendesen s egy egész nemzet leborul a sirodnal, egy egész nemzet leizokog, hogy elvesztett.

Es sirodbol, mely egyhelyetrasztja a nemzet a hálaban és a fajtaszomban, meg sem kelhet ki a kiengeszülödés palmaja.

Nemzeted pedig hitt a vegso kiengeszülödésben, varta, hogy ravatalodon megjelen a cziprussig; — hijba hitt hiaba varta.

A nemzet nemes, engedékeny lelkülete hjaba boritotta egykoron a kiengeszülödés tajoiát a népszabadság kösönösés és vértanuinak Golgothajara.

Nincs viszonzás, nincs és nincs!

Es ez a végzet. Hatalmas nemzetségek és nemzetek történelmi végzete.

Látnoki hiletel megmutatta neked a jövöt, mélében a vajudó kitörésoket, melyek jönni fognak, mert jönniök kell.

Es ezért áli szavainak igazsága: Te mondad, ha majd eltemetnek, akkor feltámadok siromból és akkor a Kossuth-nép nagyobb lesz, mint volt valaha.

Igaz. Ez ugy lesz, mert máskép nem lehet.

Temessenek a choopsz rozmai alá; döntsék sirodra Ázsia egetostromlo hegyormait, mindhiába. Te fel fogsz támadni! Ő miólon nemzetet sorsa dölöre jut, dicsö neveddel allsz majd sikra a szabadság, egyenlöség és testvériség szent nevében, a haza függetlenségért és önállóságáért.

Ez megmondjál minden hant, föltámadnak a népszabadság legendáj, diesö vezéreí, föltámad mind és minden . . .

Egy egész nemzettel borul le elöttted hü kövelöjednek, a függetlenségi pártnak tabora, mely itte alliotta igaz hivedet, hogy buczat mondva, áldja meg szent hamvaidat.

Legyenek áldva mindörökre."

A beszédek után a „budai dalárda" egy gyászdalt énekelt.

Es e szomoru hangok mellett bocsátották a mélységbe Kossuth koporsóját. A koporsóval két kis szákban monoki és tállyai földet tettek, ezenkivül pedig a bestpesti leggyel egyletl adományozta tórix-kosorut.

Mikor a koporsó elnyelte a föld, Péchy Tamás az 1848—49 iki honvédzászlót jobb kezébe ragadta a háromszor meghajtotta a sirgödör fölött. A jelenet oly megiszkolta volt hogy Kossuth Ferencz önfeledten megszólalta a zászlót, mig Lajos Todor zokogva borult Péchy nyakába.

Félketörre véget ért a gyászszertartás s a temetőkapuat megnyitottak. Egy jálamu alatt sok ezer ember lepte el a temetőt, mindenki a nagy halott sirja felé sietett, hogy csak egy virágot, csak egy levelet kaphasson Kossuth sirjáról.

Kossuth Lajos szemfödele és párnája.*)

Sipos Jánosné urnő, Sipos János cserháfalusi községi jegyző neje, — kinek számtalan jótetteinyéről lapunkban már gyakran megemlékeztünk — midőn megtuda, hogy Kossuth Lajos egészségében változás alott be és hogy a haláleset bekövetkezhet, elhatározta, hogy a szemfödőt és a párna Sipos Jánosné ő nagysága *saját kölségén.*

A szemfödő fehér selyemből készült, 5 méter széles és 5 méter hosszu. Az alsó szegényczét kerekes guilandoval képezik 18 kelfonfoe ujnyi szélességben varva; a gurlandok babérlevelekből állanak.

A lepel egyik végében a fej felöli részen a Kossuth-czálad czimere van, gyönyörben himezve aranynyal és selyemmel. A czimer tetejében egy korona van, a korona közöt egy zerge áll a két hátulsó lábon, a két elsö lábaban 3 rózsát tartva. A czimer közepében 3 hegycsucs van; a két szélső csucson áll ismét egy zerge, melynek lábai a két szélsö csucson vannak, mig elsö lábaival szinten 3 rózsát tart.

A gurlandok fölött egy méternyi magaban, gazdagon aranynyal a következő felirás van himezve: „A dorék nem fél az idők mohától, a koporsóbol kitör és egot kör."

Ennek végében: „A hétfalusi czángó nő, tiszteletből jelölt — Sipos Jánosné, 1893."

A lepel lábfelöli részén még van egy arany- és selyembol himzett nűi kéz, mely egy szintén a gurlandban hasonló aranyt selyembol himzett letört olajágat tart.

A párna szinten fehér selyembol van brüszzeli csipkével szegélyezve, száritott rózsalevelekkel tömve, melyeknek egy részét Deák Sándorné, türkösi lelkész neje ada. A párnán, körülbelül a fej ügygrö helye fölött szintén egy gyönyörben himzett babérkoszoru van.

Midőn e két gyönyörű és költséges ajándék kész volt, Sipsné ő nagysága Helty Ignáczhoz fordult tanácsért, hogy kinek küldje a tárgyakat. Holty egyenesen dr. Bassot ajánlá és így Sipsné urasszony hozzá küldé és dr. Basso ereklyeként őrzé ezeket Kossuth utolsó perczéig.

Hogy mennyire meg volt lepve a Kossuth-czalad a gyönyörű ajándékai, azt már turini hirelnkben hoztuk volt. Hogy Sipos Jánosné ő nagysága mily érdemeket szerzott magának ezen nemes és csak egy magyar nő lelkében megfogamzásra és kivitelre képes nemes tette által, és mily hálára kötelezte a házát és nemzetet, ahhoz nem kell kommentár.

Mi csak azt kivánjuk, hogy a magyarok Istene áldja meg lépten-nyomon Sipos Jánosné ő nagyságát kedves leányával, hazafiui erényekben gazdag férjével és családjával.

*) Fövárosi és vidéki lapok téveseen irták körülu a szemfödőt és pársát és tévesen közölték hogy az több czángó nő jobbérelt volt.

Kossuth fiai.

Pártoskodás és pártérdek lép már a kegyelet helyébe. Ezt két rendkivüli felülvonó jelenség bizonyitja.

A Kossuth-testvérek egyetértő érzéseket hangoztató, a pártvillongások mellőzését kérő megjegyzései már is arra birták bizonyos elemeket, hogy valósággal denunceláltak Kossuthékat, mint a kik a kormány szekerét tolják; ugy hogy a Kossuth-fiuk kényszeritve érezték magukat, a két szélsőbali pártelnökhöz egyhangu levelet intézni, melyben kijelentik, hogy ők csak egyelőre akarták a pártrtsát elhallgattatni, a jövőre természetesen minden párt ismét elfoglalja a maga helyét.

Még feltünőbb azon lázas ellenmondása különösen a nemzeti párti képviselőknek, midőn Kossuthék minden alkalomnal tüntetlleg diesérik Wekerle miniszterelnök lángeszét és pénzügyi kapacitását, mely Magyarország felvirágzását, az állam pénzügyeinek rendkivüli fejlődését hozta létre.

A nemzeti pártiak erre folyton ellentmondanak, hogy ez csak az ország érdeme és nem Wekerle miniszterelnöké. A Kossuth-testvérek azonban mindig visszatérnek ezen állitásokra.

A Kossuth-testvérek április 3-án este meglátogatták az összes pártköröket, az országos és nemzeti kaszinót. Beszédek nem váltattak.

A szabadelvű körben sok képviselő és majdnem minden minisztер jelen volt.

Podmaniczky báró bemutatta Kossuthékat először Wekerlének, azután a pártfogtoknak, közbe a miniszterednek. Kossuth Ferencz legtovább Szilágyi Dezső miniszternel beszélt, Lajos pedig Lukács Béla miniszternel vasuti dolgokról.

A nemzeti pártokban Apponyi grőf az egész idő alatt visszaluzódott Ferenczcz. Apponyi hangsulyozta Ferencz előtt, hogy minélelőbb nyilatkozzék, hogy a 48-as, vagy a 49-es alapra akar-e lépni, hogy a pártok tájékozva lehessenek. Lajos ezalatt páralban lelkes szavakban diesérte Budapest szépségét és fölkendíléseit, közbe Wekerle genialitását, szorgalmát és hazafiságát, mely lehetővé tette az állami pénzügyek oly páratlan fejlődését, a minek értékét leginkább Olaszországban élő ember tudja méltányolni.

Kossuth Lajos fentartotta ebbeli nézetét, daczára a többfelől jövő közbeszólásnak, hogy ez adófizetők érdeme.

A miniszterelnökre és az ország fejlődésére vonatkozó nézeteket Kossuthék ismételve kifejezték este az országos kaszinóban Péchy Tamás előtt és még inkább a nemzeti kaszinóban, hol egy órával tovább maradtak éjfél után.

Ma délelőtt Kossuthék gyönyörü koszorukat tettek Batthyány és Deák mauzoleumába.

Lajos holnap este visszautazik Nápolyba.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A „Kronstädter Zeitung" f. hó 3-iki számában megjelent „Nemzeti arrogantia" czimü czikkére, törszükse miatt csak a jövő számban felelhetünk.

Kosuthgyászünnepély. Kossuth Lajos, hazánk nagy fiának elhalálozása alkalmából folyó 1894. évi április hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor a „Nap" termében rendezendő nemzetigyászünnepély sorrendje: 1 „Kossuth-gyászindulo;" előadja a városi zenekar. II. „Fohász Kossuth temetésekor". Irta Sándics Károly; elmondja Jósa Mihály evang. hitoktató ur. 3. „Gyászdal" énekli a Brassói Magyar Dalárda. 4. „Unnepi beszéd"; tartja dr. Vajna Gábor egyteő ur. 5. „Hymnusz" Erkel Ferencztől; énekli a Brassói Magyar Dalárda. 6. „Oda Kossuth Lajos halálára". Irta N. N. gyászindulo, dr. Zakariás János ügyvéd ur. 7. Gyászindulo", előadja a városi zenekar.

— Városi képviselőtestületi közgyülés volt tegnap, mely ugyan 7 óráig tartott, de a tárgysorozatnak csak egy része került tárgyalásra alá. Elhatároztatik, hogy Zernest mellett a Bursa gyosteuluban egy kis rét megvásároltatik. A Marienburg-alapitványból ez évben két ifja (szász párt) részesittetik Bertalanboll, Volkner Ferencznek a lakhatási engedély megadatik. Az utczák és csatornák tisztitásának feltételei hosszabb vitatkozás után megallapittatnak. Bauer szinigazgató kérése tárgytalannná lett, mert leszálitá kérését és csak ez évre kéri az engedélyt. Ezt azonban a városi tanács van hivatva megadni, tehát nem tartozik a képviselőtestület elé. A bolgárszéki malom és a szentlélekkapu melletti malom haszonbérbe adatott, ellenben a mészáros legelő-telek haszonbéri szerződése nem hosszabbittatott meg, hanem uj szerves határoztatott el. A koresolyázó-egylet az iránti kérelmének, hogy a város rendezze az utat a felső uj-utczától a szövőbástya annyiban adatott hely, hogy a város e czélra 500 frtot megszavazott. Végül hosszabb vita után elfogadtatnak az 1892. évi városi pénztár-számla azon tételei, melyek a tulkiadásokat foglalják magukban, miután a tanács a tulkiadásokat kellőleg igazolta. A többi tárgyak elhalasztatnak.

— Dalestély. A brassói magyar dalárda f. hónap 3-ik napján a „Central Nro 1" szálloda cagytermében Jaschik Gyula karnagy ur vezetése mellett tartja a XXXII. egyesületi évben első rendes tánczczal egybekötött zártkörü dalestélyét. Az egyesület pártoló tagjai 2—2 tiszteletjegyet kapnak. Pártoló tagsága jelentkezhetni a dalárda gőlnökségénél a tiszteletjegyek már ezen estélyre kiszolgáltatnak. Pártoló tagsági dij egy évre 3 frt o. é. Belépti jegyek ára: személyjegy 1 frt, családjegy 3 személyre 2 frt 50 kr., tanulójegy 50 kr., karszti jegy 1 frt o. é. Belépti jegyek az előadás napjau a pénztárnál kaphatók. Kiskoru gyermekek az estélyre nem bocsáttatnak. Az estély kezdete pont fél 8 órakor.

— Rendőrhirek. Találtatott egy karperecz és egy kis kés; átvétettek a városkapitányságnál. — Visszahagyatott a „Nro 1" szálloda egy pálcza, mely szintén a városkapitányságnál átvétetö.

— Szerb miniszterválasz. Szerbiában miniszterválság van, mely azonban csak a pénzügyminiszternek azon ügyetlensége következtében állott be, hogy egy párisi bankárnak levelet irt, melyben közbenjárást kér az orosz czárnál. A válasz nem bir nagyobb jelentőséggel.

— Postagalambok az orvostudomány szolgálatában. Franciaországban igen érdekes kisérletet tettek az utóbbi napokban. Postagalambok szárnyu alá régmentesen elzárt tokocskaat erősitettek, melyekben himlő-oltó anyag volt. A galambokkal az anyag teljes hasznavehető állapotban érkezett rendeltetése helyére. Fontos dologak tartják ezt elleg katonai tárokban azon esetre, ha háboru alkalmával ellenséges czaat alat körülvéve, himlójárvány lépne fel a kat^nák közöt s nem volna oltóanyag kézné.

A közönség köréből.

Bucsu-üdvözlet.

Nyugalomba helyezetésem alkalmából van szerencsém tisztelt jóakaróimnak és barátaimnak legszivesebb bucsuüdvözletemet küldeni, hálás köszönetemet kifejezve irányomban tanusitott és állandan mindig nagyrabecsült jóindulatukért.

Fograscher János,
m. kir. pénzügyigazgató

Nyilttér.

(Az ezen rovat alat megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Hosszufalu, 1894. márczius hó.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az utóbbi időben sok dolog történt Hosszufalu községben a Sünteti adóbirnak egyiket kebelében, melyek már részben ismeretesek is a t. közönség előtt; azonban van valamiféle szándék az elmondja

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetem Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

hivatva érzem magamat a nyilvánosság elé lépni, kérve a t. szerkesztő urat, sziveskedjék ezen soroknak beses lapjában helyet adni.

Az 1873. év körül 200 hitfelekezeti tanuló számára egy 200—300 frt. értékű, nyomorusságos iskolája volt csak egyházunknak s akkori lelkészünk: † A. Popor Neagos és Radu urak — bár első sorban nekik lett volna ez hivatásuk — egy lépést sem tettek a nevelésügy érdekében. Voicu Roskuletz úr, akkori község előljáró, ismerve a népnevelés nagy fontosságát s látva annak elhanyagolását s a hivatottak tétlenségét, megtette a kezdeményező lépéseket s fáradhatlan buzgósággal működött a szükségesek létesítésén. Minden befolyásával és tekintélyével igyekezett népünket meggyőzni arról, hogy megfelelő iskola nélkül el nem lehetünk.

A nép, belátva törekvésének nemességét, az ő inditványára elhatározta, hogy a helyi szükségletnek és a kivánalmaknak megfelelő iskolai épület emelése czéljából kozadokozás utján iskolai alapot teremt.

Voicu Roskuletz ur buzgó közbenjárása folytán egyháznk iskolai épület és iskolai kert részére megfelelő és alkalmas telket kapott ajándokba Brassó város köznségétől. Hálára kötelezte ezzel egyházunkat Voicu Roskuletz ur, ki nemcsak idejét nemes czéljának, hanem az anyagi áldozatoktól sem riadt vissza; s tervét megvalósitá, mert ma már Isten kegyelméből, Voicu Roskuletz ur fáradhatatlan közreműködésével, az 6 s a példázán felül tudott négy adakozásból 14,000 frt értékű iskolaépületünk van, a melyhez hasonló épület nincs a Hétfalban.

Sokan félnek az igazságtól, de hasztalan titkoljuk el azt, — egyszer ugy is napfényre jön.

Ilyen igazság az is, hogy a mikor népünk kicsinyje és nagyja vetélkedett az iskolák czéljara való adakozásban, az elsősorban hivatottaknak: lelkészeinknek nem láttuk se a szivét, se a pénzét czélunk megvalósításánál, sőt még az adomány-gyujtés körüli fáradságukért fizetést kaptak, habár anyagi helyzetük mint I. osztályu egyházközség lelkészeinek — igen kedvező.

Legutóbb két éven át beesett az eső templomunk megromlott fedelén s tornyáról leesett a kereszt.

A hivatottak ismét tétlenül álltak, mig Voicu Roskuletz ur ezt az ügyet is kezébe vette, s hogy az egyházi alapot megkimélje, uj adomány-gyujtést rendezett s mintegy 1600 frt. költséggel a tornyot és fedelet kijavittatta s villámhárítóval látta el a templomot.

Ezt a gyujtést kezdetben Gavrus János volt községi jegyző vezette, de alig gyujtött 200—270 frtot, mikor az egyházközség beláttva azt, hogy ő nem képes a gyujtés sikeres keresztülvitelére, felkérte, hogy a befolyt összegeket adja át és egyuttal Jarena Demeter egyházi tagot bizta meg a további gyujtéssel, a ki aztán be is fejezte azt.

Néhai Gavrus János jegyző vonakodott a befolyt pénzzel elszámolni s azt mondta, hogy az adakozóknak vissza fogja adni a beszedett adományokat. Ezért a befolyt adományokból nem lehetett fedezni a javitás költségeit s Voicu Roskuletz ur a hiányzó 76 frtot a sajátjából fizette ki.

Mikor aztán később Gavrus jegyző kényszeritve befizetett 76 frtot, Voicu Roskuletz ur azt a maga részére nem fogadta el, hanem az iskolai alapnak ajándokozta.

Voicu Roseuletz ur még sok más diseértes dolgot végzett egyházunk körében. Ő vitte kereszstül Popea Victor mostani lelkészünk megválasztását is, minden befolyását latba vetve és éjjetnapot összetéve, lehetővé tette, hogy Gavrus János jegyzővé választhassék.

Ezek és sok más tette mind azt bizonyitják, hogy ő mindig fáradozó fia volt népének és egyházának és ma is az.

Ilyen előzmények után csodálkozastalátom, hogy ennek az egyháznak, iskolának és az egyesek érdekében oly onzetlen fáradozassal buzgó, hasznos férfiunak becsületét, szeplőtlen nevét galádul megtámadják, s csodálkozom azon, hogy Gavrus János meggyilkolása alkalmával ejen azok gyanusittatták öt, a kik az ő önzetlen buzgalmának köszönhetik társadalmi állásukat s a kik előtt feddhetlen, példás élete nyitott könyv vala.

Erkölcsén előtteem, hogy Popea Viktor, ki nekí tartozik hálával jelenlegi papi állásáért, hogy továbbá Vereza Alexa lelkész ur, kit lelkészké szentelésekor papi ruhákat látott el, 22 aranyat kölcsön ra, és az ő fia, kiket szorongatott helyzetükben segitett, hogyan tehették azt, hogy jóltevőjüket, a tisztességben megöszült öreget a bünösség gyanujával szennyezék be, mikor a szemük előtt lefolyt tényekből meritett tapasztalatok meggyőzhette a vád alapjatlanságáról, s csodálkozom azon, hogyan lehettek Voicu Roskuletz urat bünszerzőnek annak a Gavrus jegyznek meggyilkolásában, a kit ép ő segitett eltávolitani.

Erthetetlen, hogy nem jutottak eszükbe ezek a világosan szóló tények akkor, mikor kihallgatásra jelentkeztek s mikor V. Roskuletz urat az alaptalannak bizonyult vád fogságba juttatta?

Leginkább csodálkozom azonban annak a névtelennek vakmerőségén, a ki a közönség megtévesztése végett azzal a rosszakaratu hazugsággal állt elő, hogy é egy romániai lapban renegátnak nevezte azt a Roskuletz Voicut, a kit tettei épen az ellenkezőnek bizonyitanak.

Nyilatkozzanak tehát azok a névtelenség köpenye magyarázza meg, melybe a feloldó elől jónak látta beburkolozni.

Sokat mondhatnék még el, de azt egy más alkalomra tartva fenn, tiszteletel vagyok a tekintetes szerkesztő urnak

Roskuletz János.

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas kelmeket, előtonjenként *10 frt. 50 krért* és jobb fajtákat is — valamint *fekete, fehér és szines* selyem kelmeket méterenként *45 krtól 11 frt. 65 krig* — sima, kocskázott, csikozott, és damaszott stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szin s árnyalatban) szállit; posta és varmentesen *Henneberg G.* (cs. és kir. udvari szállító) *selyem gyára Zürichben.* Minták postafordulval küldetnek. Svájczban czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ra gasztandó.

Lap-tulajdonos:
Dr. FISCHER ÁKOS.
Kiadó: A „Brassó" nyomdája.

Erdélyi jó borok.

1 liter	1893-beli vizhez való	35	kr.
1 „	1892-beli „ „	40	„
1 „	1878-beli fin. pecsenyebor	50	„
0.7 „	1888-beli „ Sauvignon	56	„

„ „ üvegért 4 kr. vétetik és fizettetik.

PAPP FERENCZ-nél
Kapu-utcza 48. sz.

Bodzafordulón

a prázsmáriak korcsmájától egy és fél klmtr s a hadászati uttól fél klmtr távolságra, a mult év őszén és a folyó év január havában fiatal fából vágott s fél méter ölekbe rakott bükk 730 méter ölfa eladó. A fa hossza egy méter.

Értekezhetni **Bodzafordulón Gazda Gábor** tulajdonossal. 90 (2—3)

Tőzsde irány.

Annak idején közölt információink ismét nagy nyugvót hoztak tőzsleti megbizóinknak. Hiteles forrásból eredő értesitesünk alapjan azon kellemes helyzetben vagyunk, mindazoknak, kik a tőzsde irányt érdeklődnek, megbecsülhetetlen tanacsokkal szolgálni.

Ismét elérkezett azon idő, a midőn a tőzsdén esetleg jól jövedelmező üzletek lehetnek keresni és ajánljuk a figyelmet akar *pénzbefektetésre*, akar *nyereségi* szempontból *osztr.-magyar hitel részvények, dálami vasut, rimamurányi részvény és magyar aranyjáradék* megvásárlásra, mint különösen emelő-czélszerű papirokat.

Megbizások mérsékelt biztositék mellett a legpontosabban es-czközöltetnek és a megvásárolt papirok a nyereség megvalósulásig nálunk letétben maradhatnak.

Nyereségy üzletek lezárása, vevés és eladás esetéy tiziró mellett a *legolcsóbb* ban szamittatnak.

Folyadóraszat mindennemű értektárgyak és papirokkal szemelyesen és levélileg minden díj nélkül ad 50 (11—*)

SINGER A. és Társai betéti társaság bank- és bizomány üzlet ?
Sebestyén-tér 8. BUDAPEST Sebestyén-tér 8

KIMUTATÁS

a „Brassói Első Takarék és Önsegélyző Szövetkezet"
1894. márczius havi forgalmáról

BEVÉTEL.	forint	kr.	KIADÁS.	forint	kr.
Átjött pénztárkészlet 1894. februar hóról	2143	88	Kölcsönök	55607	80
Beirasi díjak ból	10	50	Takarék letétek	9823	42
Kölcsönökből	50201	56	Takarék letétek kamataira	26	19
Kölcsönök utáni kamatokból	1553	63	Heti betétek	1061	64
Takarék letétek	15568	20	Heti betétek kamata ra	3	70
Heti betétek	877	35	Állandó betétek	194	66
Visszlszámitolási s ráulán	2545	—	Visszleszámitolási számlán	8444	—
Osztrák - Magyar Bank Cheque-számláján	2550	—	Osztrák - Magyar Bank Cheque számlájan	2536	10
Fém. neik. kölcs. betétek után 2% levonás	26	22	Üzleti költségek	2570	50
Intési díjakból	15	55	Visszlszámitolási kamatok	8	90
Nyomtatványokért	19	78	Folyó számlán	7000	—
Peráskány számlán	29	—	Leltár számlán	24	—
Folyó számlán	10500	—	Kölcsönök utáni kamatmegtérítés	6	98
Ékszer számlán	32	80	Pénztárkészlet 1894. márcz. 31-én	1333	53
Belszlszámlál költség számlán	6	14			
Összesen	86096	71	Összesen	86096	74

Kelt Brassóban, 1894. márczius hó 31-én.

Józsa Mihály, könyvelő. **Leitinger József,** vezérigazgató. **Pibliczer Ede,** pénztáros.

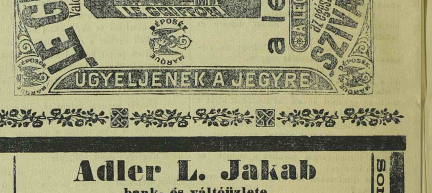

Adler L. Jakab
bank- és váltóüzlete

BRASSÓ, Virág-sor 1. szám. || **NAGY-SZEBEN,** Főter 1. szám.

ajánlja szolgálatait mindennemű bankügyleti szakmába vágó müveletekre ugymint **arany- és ezüstpénzek, külföldi pénznemek, sorsjegyek, bel- és külföldi értékpapirok, r.szvények, záloglevelek, kötvények stb. napi árfolyam szerinti vétel és eladására.**

ELŐLEGET

mindennemű **sorsjegyekre, állampapirokra, érczpénzekre határozott időtartamra** vagy folyó számlára 85—90%-nyi kölcsönöz legmérsékeltebb kamatlab mellett.

Szelvények jutalék nélküli beváltását,

nyeremények és kisorsolt értékpapirok legolcsóbb leszámitolását;

valamint utalványok gyors és pontos behajtását és átutalását eszközöl, ugymint

Cheques-eket

(különös megkönnyitésére és előnyére azon szülőknek, kiknek gyermekei külföldon tanulnak) minden bel és külföldi bankpiaczokra szigorban **a napi árfolyamok** szerint kiállit.

Értékdőzsdei forgalmat

eszközöl minden értéktőzsdén legjutányosabb feltételek mellett.

Tóke elhelyezőknek,

kik tőkéjüket jól jövedelmező értékpapirokban elhelyezni, vagy azokat jövedelmezőbb értékekkel szemben becserélni óhajtják, komoly és megbizható szaktanácsokat nyujt.

PÉNZBETÉTEKET

ugy folyó számlára, valamint jutalékmentes giró-számlára legjutányosabb feltételek mellett elfogad.

Minden **záloglevelünket,** melyek különösen

tőkeelhelyezéshez

alkalmasak, tetszés szerinti összegekben kaphatók és mint szolidak és biztosabbak ajánltatnak.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

4½% záloglevelei és 4% 5% jutalékkal a

nagyszebeni ált. takarékpénztár, ugyszinten az általános takarékpénztár és földhitelintézet záloglevelei.

Értesitések és felvilágositások készséggel és a legkimeritőbben díjtalanul adatnak és vidéki megbizások is legfelkisimeretesebben a legjutányosabban teljesittetnek. (89 1—*)

Igényelve minden huzáshoz.

Sorsjegyek huzásaiban bevásárlásra ingyen.

Brassó, nyomatja és kiadja a „Brassó" könyvnyomdája. — Grünfeld Vilmos.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.